

Pelsu

Metsäkallion seurakuntakoti Pelastussuunnitelma

Metsäkallion seurakuntakoti pelastussuunnitelma

Laadittu 22.2.2018

Laatija Joachim Miinalainen

Viimeksi päivitetty 1.2.2022

Päivittäjä Pasi Saastamoinen

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu käyttäen Pelsu Pelastussuunnitelma -palvelua.

Tässä pelastussuunnitelmassa on 31 sivua.

Sisällys

1	Johdanto	4
2	Kohteen perustiedot	5
2.1	Perustiedot	5
2.2	Muut tiedot	5
3	Organisaatio	7
3.1	Kiinteistön tärkeät numerot	7
3.2	Muut tärkeät numerot	8
4	Suojelu- ja pelastusorganisaatio	9
5	Riskit	10
5.1	Tapaturmat	10
5.2	Tulipalovaarat	11
5.3	Vesivahingot	13
5.4	Sairauskohtaukset	13
5.5	Säteily- tai kaasuvaara	14
5.6	Myrskyvauriot	15
5.7	Rikollinen toiminta	15
6	Turvallisuusjärjestelyt	16
6.1	Sammutuskalusto	16
6.2	Turvalaitteet	16
6.3	Ensiapu	16
6.4	Paloturvallisuus	17
6.5	Henkilöturvallisuus	18
7	Toiminta poikkeusoloissa	20
8	Kiinteistö ja huolto	22
9	Koulutus turvallisuusasioissa	23
10	Toimintaohjeita	24
10.1	Hätäilmoitus	24
10.2	Sairauskohtaus tai tapaturma	24
10.3	Tulipalo	25
10.4	Toiminta palohälytystilanteessa	25
10.5	Toiminta kokoontumispaikalla	25
10.6	Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	26
10.7	Vesivahinko	26
10.8	Väkivallan uhatessa	27
10.9	Pommiuhka	27
10.10	Yleinen vaaramerkki	28
10.11	Sähkökatkot	29
11	Väestönsuojelu	30

1 Johdanto

Pelastussuunnitelman laadinta, ylläpito ja tiedottaminen perustuvat pelastuslain (379/2011) vaatimukseen. Tässä pelastussuunnitelmassa on selostus:

1. vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä;
2. rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä;
3. henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi;
4. mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä. (Pelastuslaki 379/2011, 15 §.)

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen henkilöille. (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011, 2 §.)

Pelastuslaissa on myös muita vaatimuksia turvallisuudelle, näistä tärkeimpinä:

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että:

1. tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen;
2. rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin;
3. pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista;
4. pelastushenkilöstön turvallisuus on otettu huomioon. (Pelastuslaki 379/2011, 9 §.)

Seuraavat varusteet ja laitteet on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti:

1. sammutus-, pelastus- ja torjuntakalusto;
2. sammutus- ja pelastustyötä helpottavat laitteet;
3. palonilmaisu-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet;
4. poistumisreittien opasteet ja valaistus;
5. väestönsuojien varusteet ja laitteet. (Pelastuslaki 379/2011, 12 §.)

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

1. ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
2. varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
3. varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
4. ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi. (Pelastuslaki 379/2011, 14 §.)

2 Kohteen perustiedot

Metsäkallion seurakuntakoti sijaitsee Vaasan kaupungin uudella asuntoalueella Kivihaan Metsäkalliossa, keskellä isoa asuntoaluetta. Seurakuntakoti on yksi kolmesta samannäköisestä asunto-osakeyhtiö rakennuksesta. Rakennuksen päädyssä on seinällä risti.

Kerroksia on yksi. Kerrosala on n. 339 m² ja tilavuus n. 1.360 m³. Rakennuksessa on ullakotila jossa on IV-kone. Ullakotilaan pääsee väestönsuojan eteistilan katossa olevasta luukusta. Rakennuksen pääovesta tultaessa tullaan eteishalliin josta on kulku seurakuntasaliin sekä päiväkerhotilaan. Päiväkerhotila on suuruudeltaan n. 56 m². Seurakuntasali on mitoitettu n. 60 henkilölle. Seurakuntasalin suuruus on n. 85 m². Seurakuntasalista on yhteys keittiöön josta taas on yhteys päiväkerhotilaan. Rakennuksessa on myös diakonin vastaanottohuone sekä siihen liittyvä odotushuone johon on oma sisäänkäynti. Rakennuksessa oleva väestösuoja palvelee hätätilassa kaikkia asunto-osakeyhtiön osakkaita ja rauha-aikana väestösuoja toimii nuorisotilana. Väestösuojan suuruus on n. 38 m².

Keittiön läheisyydessä sijaitsee työntekijöiden sosiaalinen tila.

Rakennuksessa on myös kaksi ulkovarastoa, suuruudeltaan n. 3 ja 5 m² joihin pääsee ainoastaan ulkokautta. Varastotilat ovat eripuolilla rakennusta. Rakennuksen Metsäkalliokadun puoleisessa päädyssä on asunto-osakeyhtiön yhteinen tekninen tila jossa on mm. sähkömittarit eri asuntoihin, päävesiputkensulkija ja pääsähkökeskus. Tekniseen tilaan pääsee ainoastaan ulkokautta. Pihapiirissä olevassa autotallirakennuksessa on myös yksi autotallipaikka Vaasan seurakuntayhtymälle. Autotalli toimii varastona.

Kellaria rakennuksessa ei ole.

2.1 Perustiedot

Kiinteistön nimi	Metsäkallion seurakuntakoti
Kiinteistön osoite	Metsäkallionkatu 18 A 65100 VAASA
Rakennusten määrä	1
Pinta-ala	339 m ²

2.2 Muut tiedot

Kohde kuuluu seuraavaan pelastustoimen alueeseen: Pohjanmaa. Pelastuslaitoksen arvioitu saapumisaika kohteeseen on n. 8 minuuttia.

Paloilmoittimen hoitaja	Vahtimestari puh. 044 4808464
Paloilmoittimen keskuksen sijainti	Rakennuksen takana väestönsuojan (nuorisotilan) eteistilassa
Kiinteistönhoito	Palosaaren kirkon vahtimestari puh. 044 4808464
Kokoontumispaikka	Rakennuksen parkkipaikka
Varakokoontumispaikka	Määritetään tarvittaessa
Väestönsuojien määrä	1
Väestönsuojan sijainti VSS1	Nuorisotila
Veden pääsulku	Seurakuntakotirakennuksen vesikatkaisin on henkilökunnan sosiaalitilassa lämminvesivaraajan alapuolella luukun takana
Lämmönjakohuone	Metsäkalliokadun puoleisessa päädyssä
Sähköpääkeskus	Erillisessä tilassa rakennuksen päädyssä jonne pääsee ainoastaan ulkokautta rakennuksen takaa.
Ilmanvaihtokone	Ullakotilassa jonne pääsee väestönsuojan eteistilan katossa olevasta luukusta

Henkilömäärät

Yhteensä			
	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	60	60	0
Viikonloppuisin	60	60	0
Seurakuntasalissa on sallittua olla tilapäisesti yhteensä enintään noin 60 henkilöä esimerkiksi Joulun ajan tilaisuuksissa.			

3 Organisaatio

Kiinteistöpäällikkö

Kalle Pulkkinen
puh. 044 4808420
kalle.pulkkinen@evl.fi

Talousjohtaja

Juha Silander
puh. 044 4808400
juha.silander@evl.fi

Hallintopäällikkö

Kjell Fellman
puh. 044 4808410
kjell.fellman@evl.fi

Työnjohtaja

Tommi Suomela
puh. 044 4808422
tommi.suomela@evl.fi

Atk-turvallisuus

Jari Kivioja
puh. 040 8686895
jari.kivioja@evl.fi

3.1 Kiinteistön tärkeät numerot

Tehtävä	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysnumero
Talonmies	Palosaaren kirkon vahtimestari	044 4808464	
Huolto			
	Nimi	Puhelinnumero	
Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä: Hoitaja		Vahtimestari	044 4808464

3.2 Muut tärkeät numerot

Toimija	Puhelinnumero	Päivystysajat
Hätänumero	112	24 h
Myrkytystietokeskus	0800 147 111	24 h

4 Suojelu- ja pelastusorganisaatio

Suojelu- ja pelastusorganisaation vastuuhenkilöt

Kohteeseen on nimetty turvallisuuspäällikkönä ja hänelle varahenkilö. Isännöinnistä ja kiinteistön huollosta vastaa Vaasan seurakuntayhtymän kiinteistöpäällikkö. Tarvittaessa vartioinnista huolehtii vartiointiliike.

Ensiavusta sairastapauksissa vastaavat henkilökunta/pelastuslaitos. Poikkeusolojen vastuuhenkilöt ovat samoja kuin normaaliaikana.

Johtokeskus

Kiinteistön oma johtokeskus on kansliassa. Koko seurakuntayhtymän normaaliajan johtokeskus on virastotalo. Kriisiajan johtokeskus sijoitetaan Koulukatu 28 virastotalon 2. kerroksen huoneisiin 123-125.

Tehtäväkuvaukset

Tietoja henkilöistä, yhteystiedoista ja pelastussuunnitelmaan liittyvistä tehtävistä on edellä olevassa taulukossa.

5 Riskit

Turvallisuuden näkökulmasta riski tarkoittaa onnettomuuden todennäköisyyden ja seurausten yhdistelmää. Tärkeä osa turvallista kiinteistöä on turvallisuusriskien tunnistaminen ja niiden seurausten arviointi. Seuraavilla sivuilla on tunnistettu riskit, jotka kohdistuvat ihmisiin, omaisuuteen ja ympäristöön. Tunnistettuihin riskeihin on laadittu toimenpide-ehdotukset, joilla riskejä voidaan poistaa, vähentää ja hallita. Vain tunnistettua riskiä voidaan hallita.

Kiinteistöön ja henkilöihin kohdistuvat riskiluokat:

- Tapaturmat
- Tulipalovaarat
- Vesivahingot
- Sairauskohtaukset
- Säteily- tai kaasuvaara
- Myrskyvauriot
- Murrot, ilkivalta yms.

5.1 Tapaturmat

Riskit

- kaatuminen
- liukastuminen
- kompastuminen
- lumen tai jään tippuminen ihmisen päälle
- liikenneonnettomuus
- viiltohaava
- työvälineiden aiheuttama vamma

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Lumen ja jään kerääntymistä katoilla on seurattava talvisin.
 - Vaaranpaikoista tulee ilmoittaa välittömästi talonmiehelle.
 - Vaaratilanteissa kulku tai pysäköiminen tulee estää lumen tai jään putoamisvaara-alueelle.
- Piha-alue pidetään siistinä ja kunnossa.
 - Talvikunnossapidosta huolehditaan.
- Läheltä piti -tilanteisiin puututaan viivytyksettä. Läheltä piti -tilanteet tutkitaan ja tehdään tarvittavat toimenpiteet vastaavanlaisten tapahtumien varalle ja niiden estämiseksi.
- Henkilökunnalle on järjestetty ensiapukoulutusta.
- Ensiaputarvikkeita on hankittu ja niitä uusitaan säännöllisesti.
- Yleisiin ensiapuohjeisiin tulee jokaisen tutustua.

5.2 Tulipalovaarat

Riskit

- Ihmisen toiminta
 - huolimaton tupakointi
 - tavaroiden säilyttäminen kulkukäytävillä
 - sähkölaitteiden päälle unohtuminen
 - valvoton kynttilöiden poltto
- Sähkölaitteet
 - oikosulut
 - rikkiinäiset sähkölaitteet
- Tuhopoltto
 - palokuormaa rakennuksen seinustalla
- Turvallisuusjärjestelyt
 - paloilmoitinlaitteen vika
 - sammuttimien tarkastus tekemättä
 - merkkivalokeskuksen huollon puute
- Muut

Palovaarallisia kohteita ovat muun muassa tekniset tilat ja muut vastaavat kiinteistön tilat.

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- savuvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Ihmisen toiminta
 - Suoritetaan vuosittain omatoimiset palotarkastukset kiinteistössä.
 - Poistumisturvallisuudesta on huolehdittava:
 - henkilökunta pitää poistumistiet vapaina.
 - aktiivinen puuttuminen epäkohtiin.
 - Pelastussuunnitelma pidetään ajan tasalla ja siihen perehdytään.
- Sähkölaitteet
 - Sähkökorjaukset ja asennukset teetetään TUKES:in rekisteristä löytyvällä ammattilaisella. Urakoitsijalla on oltava riittävät asennusoikeudet ja hänellä on oltava kokemusta vastaavista töistä.
 - Sähköpääkeskukset on merkitty ja niiden edustoilla ei säilytetä tavaraa.
- Tuhopoltto
 - Ylimääräistä palokuormaa ei kasata.
- Turvallisuusjärjestelyt
 - Kohteessa on automaattinen paloilmoitinjärjestelmä.
 - Paloilmoitinlaitteistojen testit ja huoltotyöt suoritetaan huolto-ohjelman mukaisesti.
 - Kiinteistössä on alkusammutusvälineet.
 - Alkusammutuskalusto tarkastetaan määräysten mukaan.
 - Poistumistiet on merkitty opastein.
- Muut
 - Ilmanvaihto ja nuohous
 - IV-kanavien nuohousväli on yleensä 10 vuotta

5.3 Vesivahingot

Riskit

- Ympäristö
 - tulva
 - rankkasade
- Rakenteet
 - rakenteiden vesitiiviyyden pettäminen
 - rakentamis- ja materiaalivirheistä johtuva tapaturma
 - putkirikko
- Laitteet
 - pesukoneiden ja kylmäkoneiden rikkoontuminen

Seuraukset

- omaisuusvahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Rakenteet
 - LVI-työt, -tarkastukset ja -asennukset teetetään vain ammattilaisella.
 - LVI-urakoitsijalla tulee olla riittävät asennusoikeudet ja urakoitsijan täytyy olla toteuttanut vastaavanlaisia töitä aiemmin.
 - Putkistojen kuntoarvio suoritetaan säännöllisesti.
 - Katolta ja ränneistä tulee poistaa lehdet ja roskat.
- Laitteet
 - Kodinkoneiden valvotun käytön ja kunnossapidon tärkeyden korostaminen.
 - Pesukoneen ja astianpesukoneen suodattimet ja nukkasihdi on puhdistettava säännöllisesti.
 - Jääkaapin takaosa on imuroitava kerran vuodessa. Tässä yhteydessä tarkastetaan silmämääräisesti jääkaapin kunto myös kompressorin ja valuma-astian osalta.

5.4 Sairauskohtaukset

Riskit

- sydäninfarkti
- diabeettinen sokki
- aivoinfarkti
- aivoverenvuoto
- epilepsia
- pyörtyminen

Seuraukset

- henkilövahingot
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Avun saannin nopeuden takaaminen kiinteistön alueella.
- Pelastussuunnitelman liitteenä oleviin ensiapuohjeisiin tutustutaan ja ensiapua harjoitellaan.
- Henkilökunnalle on järjestetty ensiapukoulutusta.
- Ensiaputarvikkeita on hankittu ja niitä uusitaan säännöllisesti.
- Pelastusajoneuvojen pysäköiminen mahdollistetaan ulko-ovien eteen.

5.5 Säteily- tai kaasuvaara

Riskit

- radioaktiivisen aineen tai vaarallisen kaasun joutuminen ympäristöön
- vaarallisen aineen kuljetusonnettomuus
- onnettomuus ydinvoimalaitoksessa

Seuraukset

- säteilytaudit
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Joditablettien hankkiminen tarpeiden mukaan (2 tabl./henkilö).
- Kiinteistössä on väestönsuoja, johon voi suojautua säteilyvaaratilanteessa.
- Väestönsuojan toimintakuntoa ylläpidetään.
- Pelastussuunnitelmassa on toimintaohjeet tilanteiden varalle.

5.6 Myrskyvauriot

Riskit

- erilaiset luonnonilmiöt

Seuraukset

- sähkökatkot
- omaisuusvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Rakennuksen ja ulkoalueiden kunnosta huolehditaan.
- Viranomaisten ulkonaliikkumiskieltoa on noudatettava.
- Sisälle suojautuessa pysytään kaukana ikkunoista ja lasiovista.
- Varaudu omatoimisesti pitkäaikaisiinkin sähkökatkoihin esimerkiksi seuraavasti:
 - valaisin ja paristot

5.7 Rikollinen toiminta

Riskit

- Murto
 - rakennuksen katolle pääsee kiipeämään
 - rakennuksen tiloihin pääsee valvomatta
- Väkivalta
- Ilkivalta

Seuraukset

- omaisuusvahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Murto
 - Arvoesineiden merkitseminen ja kuvaaminen.
- Ilkivalta
 - Yleisen siisteyden ja järjestyksen valvominen ja epäkohtiin puuttuminen aktiivisesti.
 - Graffitien ja muiden töhryjen puhdistus viipymättä.
- Henkilökunnalla on velvollisuus ilmoittaa epäkohdista.

6 Turvallisuuksjärjestelyt

6.1 Sammutuskalusto

Sijainti	Sammutuskalusto	Kuvaus
Eteinen	Käsisammutin	Gloria ABC-jauhe
Keittiö	Käsisammutin	Gloria vaahto
Väestösuojan eteistila	Käsisammutin	Gloria jauhe
Keittiö	Sammutuspeite	

Alkusammuttimet tulee tarkastaa:

- vähintään vuoden välein kun käsisammutin on alttiina sammuttimen toimintakuntoon vaikuttaville tekijöille, kuten kosteudelle, tärinälle tai lämpötilojen vaihtelulle (ulkotilat)
- vähintään kahden vuoden välein (sisätilat)

6.2 Turvalaitteet

Poistumisopastus

Poistumisopastuksella osoitetaan poistuminen rakennuksesta. Viallisista tai puutteellisista opasteista on ilmoitettava kiinteistöhuoltoon.

Poistumisopastus

Kuvaus	Turva- ja merkkivalaistusjärjestelmä. Akkujen kesto on vähintään 30 minuuttia
--------	---

6.3 Ensiapu

Työturvallisuuslain (738/2002) 46 § mukaan työnantajan on huolehdittava työntekijöiden ja muiden työpaikalla olevien henkilöiden ensiavun järjestämisestä, annettava ohjeet ensiavun saamiseksi sekä varattava työpaikalle tai sen välittömään läheisyyteen riittävä määrä asianmukaisia ensiapuvälinei-

tä.

- Ensiapukoulutusta on järjestetty.

Kiinteistössä on saatavilla ensiaputarvikkeita seuraavasti:

Tarvike	Sijainti
Ensiapukaappi	Keittiö

Ensiavusta tilaisuuksien sairastapauksissa vastaavathenkilökunta, diakoniatyöntekijät, tilaisuuksien järjestäjät / -vetäjät ja jatkossa pelastuslaitos.

Henkilöstö osaa käyttää ensiapukaapissa olevaa välineistöä. Siellä ei säilytetä esim. särkylääkkeitä tms. väärinkäytön mahdollistavia aineita.

6.4 Paloturvallisuus

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Automaattisen paloilmoitinjärjestelmän tarkoituksena on varoittaa kiinteistön käyttäjiä alkavasta palosta. Järjestelmä havaitsee tulipalon nopeasti ilmaisimien reagoidessa paloon ja palokellot alkavat soida. Järjestelmä välittää hälytyksen automaattisesti hätäkeskukseen.

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Kuvaus	Automaattinen paloilmoitin
Keskuksen sijainti	Rakennuksen takana väestönsuojan (nuorisotilan) eteistilassa
Hoitaja	Vahtimestari puh. 044 4808464

Ilmoituksensiirtoyhteyden toiminnallisuuden varmistaminen

- Määräaikaishuollot ja vikakorjaukset
- Ilmoituksensiirtoyhteyden kuukausikokeilu
- Määräaikaistarkastukset

Toimenpiteet ilmoituksensiirtoyhteyden vian ilmaantuessa

Mikäli havaitaan vika ilmoituksensiirtoyhteydessä, järjestetään kiinteistössä valvonta tehostetusti

henkilökunnan voimin.

- Yhteys hätäkeskukseen
- Päivystäjä valvomaan paloilmotinkeskusta
- Päivystäjä suorittaa tarvittaessa hätäilmoituksen ja opastaa pelastuslaitosta palokohteeseen

Poistumisreitit

Poistumisturvallisuuden periaatteena on, että rakennuksen kaikista tiloista on joka hetki päästävä poistumaan vähintään kahta kulkureittiä pitkin ilman avainta tai muuta oven avausvälinettä. Ovia ei saa pitää työaikana takalukossa. Uloskäyntien edessä ei saa säilyttää tavaraa.

Kiinteistössä on seuraavan tyyppisiä poistumisjärjestelyjä:

Rakennus	Poistumisjärjestelyt
Seurakuntakoti	Kiinteistössä on poistumisreittien automaattinen turvavalaistus. Seurakuntasalista poistuminen tapahtuu pääasiallisesti eteishallin 2 kautta ja salissa olevan erillisen hätäpoistumisoven kautta rakennuksen taakse.

Kokoontumispaikka: Rakennuksen parkkipaikka

Tulityöt

Tulityöt määritellään töiksi, joissa syntyy kipinöintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joka aiheuttaa palovaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasu- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta, joista syntyy kipinöintiä, sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta. Tulitöille on aina niiden palovaaran vuoksi harkittava vaihtoehtoisia menetelmiä.

Tulitöiden suorittaminen vaatii aina tulityöluvan. Tulityön suorittajalla on oltava voimassa oleva tulityökortti.

Paloilmoitinlaitteiston hoitajan on huolehdittava tarpeellisista irtikytkennöistä, jotta tulityöt tai muut remonttityöt eivät aiheuta aiheetonta paloilmotusta. Mahdolliset paloilmotinjärjestelmän irtikytkennät on kytkettävä takaisin päälle.

6.5 Henkilöturvallisuus

Henkilöturvallisuuden vastuut

Kiinteistön työntekijöiden henkilöturvallisuudesta vastaa työnjohto työturvallisuussäädösten mukaisesti.

Asiakkaitten turvallisuus

Seurakunnan tiloja käyttävien asiakkaitten henkilöturvallisuudesta vastaavat tilaisuuksien järjestäjä (tilaisuuksien vetäjä) ja työvuorossa olevat henkilökunta.

Vuokrattavien kokoontumistilojen turvallisuus on hoidettu rakenteellisin järjestelyin. Alkusammutus- ja ensiapuvälineet on hankittu viranomaisten ohjeitten mukaan (sammuttimet, sammutuspeitteet, ensiaputarvikkeet).

Keittiötilojen hygieniasta vastaa leirikeskuksen emäntä. Keittiössä elintarvikkeita käsitteleviltä henkilöiltä edellytetään hygieniapassia eli hygieniosaamistesti tulee olla suoritettuna.

Työntekijöitten turvallisuus

Henkilökunnan turvallisuus on hoidettu pääasiassa rakenteellisin ja teknisin järjestelyin.

Työsuojelu

Työsuojelusta vastaa Vaasan seurakuntayhtymän työsuojelupäällikkö sekä kiinteistön turvallisuuspäällikkö. Ilmanvaihtolaitteiden toimintaa valvotaan Suomen rakentamismääräyskokoelman mukaisesti.

Työterveysasioitten hoidosta on erilliset ohjeet henkilöstön työhön perehdyttämisoppaassa.

Vakuutukset

Leireihin ja muihin seurakunnan omissa tiloissaan järjestämiin tilaisuuksiin osallistuvat suomalaisen ja ruotsalaisen seurakunnan jäsenet on vakuutettu seurakuntien ryhmätapaturmavakuutuksella. Vakuutus on voimassa seurakunnan järjestämässä pyhä- ja rippikoulutoiminnassa, seurakunnan järjestämässä kerhotoiminnassa, seurakunnan järjestämällä leireillä ja retkillä, seurakunnan luottamushenkilöiden osalta luottamustoimeen kuuluvia tehtäviä suoritettaessa. Edellä mainituissa tapauksissa vakuutus on voimassa myös niihin liittyvien välittömien matkojen aikana.

Kiinteistöllä on omaisuusturvavakuutukset sekä vastuuvakuutus.

Seurakunnan henkilökunta on vakuutettu työajan kattavalla lakisääteisellä vakuutuksella. Vakuutuksen muoto on täydellinen. Lisäksi henkilökunta on vakuutettu ryhmätapaturmavakuutuksella.

Seurakunnan palkkiotoimiset henkilöt on vakuutettu vapaaehtoisella kerholaisten tapaturmavakuutuksella.

7 Toiminta poikkeusoloissa

Poikkeusolojen toiminnasta vastaa kiinteistön turvallisuuspäällikkö.

Vaasan seurakuntayhtymällä on toimintasektorit kattava yhteinen valmiussuunnitelma poikkeusoloja varten. Valmiussuunnitelma on hyväksytty yhteisessä kirkkoneuvostossa ja se tarkistetaan neljän vuoden välein. Valmiussuunnitelma on seurakuntayhtymän taloustoimistossa..

Huom. Mahdollisesti tarvittavat poikkeusolojen henkilövaraukset on hoidettava Vaasan Sotilasläänin Esikunnasta.

Tietotekniikan vastuut

Tietoteknisten laitteiden toimivuudesta ja tietoturvallisuudesta vastaa jokaisen käyttäjän lisäksi seurakuntayhtymän atk-tukihenkilö.

Käyttäjien oma toiminta on tietotekniikan suurin yksittäinen riskitekijä.

Seurakuntayhtymän verkossa tärkeimmät ohjelmat ja työtiedostot sijaitsevat pääsääntöisesti palvelimella. Tällöin eri puolilla kaupunkia sijaitsevilla tietokoneissa ei ole erikseen luottamuksellisia tietoja tallennettuna kiintolevyille.

Jokaisella käyttäjällä on oma henkilökohtainen käyttäjätunnus salasanoineen, joka antaa hänelle rajoitetun oikeuden päästä vain niihin ohjelmiin ja työtiedostoihin, jotka hänelle on määritelty. Käyttäjätunnukset määritellään tilapäisten työntekijöiden kohdalla vain työssäoloajan voimassa oleviksi. Irtaimistoluettelosta huolehtii paikallisesti kunkin kiinteistön vahtimestari.

Tietokoneet ja niiden oheislaitteet on luetteloitu taloustoimistossa säilytettävään irtaimistoluetteloon. Pientietokoneet ja palvelimet oheislaitteineen on vakuutettu.

Tietoturvan vastuut

”Yhteinen kirkkoneuvosto vastaa siitä, että seurakunnilla on edellytykset käsitellä henkilötietoja asianmukaisesti ja laillisesti.”

Tietoturvallisuudesta vastaa jokainen käyttäjä omalta osaltaan.

Seurakuntayhtymän yhteys internetiin kulkee KIRKKO -verkon kautta. Kirkkohallitus vastaa tästä yhteydestä. Yhteys on suojattu palomuurilla ja siinä on toteutettu myös virussuojaus sekä roskapostin suodatus. Tärkein ohjelmisto Status sisältää monia eri sovelluksia ja on sijoitettu palvelimelle. Statuksen pääkäyttäjä vastaa käyttäjätunnuksista ja käyttöoikeuksista. Palvelimien toiminnasta ja varmuuskopioinnista vastaavat atk-tukihenkilöt. Käsiteltävät tiedot, joista osa on salaisia, tallennetaan palvelimelle. Palvelin sijaitsee virastotalossa jäähdytetyssä ja lukituspalvelinhuoneessa. Kaikki palvelimet (3 kpl) on suojattu upseilla jännitevaihteluita ja sähkökatkoksia vastaan.

Varmuuskopiot otetaan palvelinten kovalevyistä joka arkipäivä.

Kaikkien työasemien ja pääpalvelimen virustorjunta hoidetaan keskitetysti palvelimilta. Lisätietoja tietoturvasta on saatavissa internetsivulta www.tietoturvaopas.fi.

Tietosuojan vastuut

”Yhteinen kirkkoneuvosto vastaa siitä, että seurakunnilla on edellytykset käsitellä henkilötietoja asianmukaisesti ja laillisesti.”

Tietosuojasta vastaa jokainen käyttäjä omalta osaltaan, sekä lisäksi seurakuntayhtymän atk-tuki-henkilö ja ohjelmiston pääkäyttäjä.

Seurakuntayhtymän verkossa lähes kaikki ohjelmat ja työtiedostot sijaitsevat palvelimella ja niihin pääsee vain henkilökohtaisella käyttäjätunnuksella.

Henkilörekistereitä on käytössä papistolla ja diakoniatyöntekijöillä.

8 Kiinteistö ja huolto

Kiinteistön vastuut

Isännöinnistä vastaa seurakuntayhtymän kiinteistöpäällikkö.

Kiinteistöllä on henkilökunta, joka vastaa johtosääntönsä mukaisista tehtävistä.

Siivouksesta vastaa seurakuntayhtymän siivoustyönjohtaja.

Luettelo tarkastuksista, lausunnoista ja toimenpiteistä

Koulutus turvallisuusasioissa

Koulutuksen yksityiskohtaisesta suunnittelusta ja toteutuksesta on laadittu seurakuntayhtymälle erillinen asiakirja, joka virastotalon lisäksi koskee myös leirikeskuksia. Paloilmoittimien hoitajakurssille osallistuu aina tarvittaessa uudet kiinteistöyöntekijät jotka ko. koulutusta ei ole käynyt. Kaikilta keittiössä työskenteleviltä vaaditaan hygieniapassi. Tarkemmat tiedot koulutuksesta saa virastotalokiinteistön julkaisusta ”Koulutus turvallisuusasioissa”.

Palotarkastukset

Kiinteistössä suoritetaan palotarkastuksia lainsäädännön mukaan yleensä vuosittain. Tarkastuspöytäkirjat ovat kiinteistötoimistossa.

Rikosilmoitin

Järjestelmän toiminta tarkastetaan säännöllisesti.

Sähkölaitteisto

Sähköasennusten tarkastukset suoritetaan säädösten mukaisesti.

9 Koulutus turvallisuusasioissa

Koulutusvastuu

Henkilökunnan sekä vapaaehtoistyöntekijöiden turvallisuuskoulutuksen järjestämisestä vastaa suojelupäällikkö yhdessä työympäristötoimikunnan kanssa.

Kukin henkilö vastaa itse osallistumisestaan ja hakeutumisestaan tarvitsemiinsa koulutustilaisuuksiin. Erityisesti turvallisuushenkilöstön osallistuminen on tärkeää ja osa kunkin työtehtäviä.

Vaasan seurakuntayhtymälle on laadittu ”Vaasan seurakuntayhtymän henkilöstöopas”, jossa kerrotaan mm. perusasioita koulutustoiminnasta ja perehdyttämisestä. Opas annetaan aina uudelle työntekijälle.

Osallistuminen turvallisuuskoulutukseen

Kukin henkilö vastaa itse osallistumisestaan ja hakeutumisestaan tarvitsemiinsa koulutustilaisuuksiin. Erityisesti turvallisuushenkilöstön osallistuminen on tärkeää ja osa kunkin työtehtäviä.

Tiedottaminen ja perehdyttäminen

Eri kiinteistöissä toimintamuotojen päälliköt perehdyttävät henkilökuntansa ja vapaaehtoistyöntekijät tehdyn turvallisuus- tai pelastussuunnitelman pohjalta käytännön toimintaan.

Henkilökunta perehdytetään turvallisuusjärjestelyihin siten, että jokainen

- osaa tehdä tilanteen mukaisen hätäilmoituksen
- tietää alkusammuttimien sijainnin ja osaa käyttää niitä tuntee rakennuksen kaikki poistumistiet
- tuntee muut rakennusten turvallisuusjärjestelyt ja niiden edellyttämät toimenpiteet
- tuntee vastuunsa huolehtia ihmisistä ja heidän poistumisestaan tulipalon sattuessa
- tietää miten suojaudutaan mm. säteilyonnettomuuden tai kaasuoionnettomuuden sattuessa
- tuntee elintarvikehygieniää koskevat määräykset

10 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

10.1 Hätälmoitus

Kerro selvästi ja rauhallisesti:

1. **Kuka olet ja mistä soitat?**
2. **Mitä on tapahtunut?**
3. **Missä on tapahtunut?**
4. **Onko ihmisiä vaarassa?**
5. **Vastaa kysymyksiin ja toimi ohjeiden mukaan!**

Muista, **älä katkaise puhelua** ennen kuin saat luvan!

HÄTÄNUMEROT

Yleinen hätänumero **112** Myrkytystietokeskus **09 471 977**

10.2 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä ja tarkista

- Mitä on tapahtunut?
- Tarkista henkilön tila (herääkö, hengittääkö).

Anna tarvittaessa ensiapua

- Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tee hätälmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat. **Metsäkallionkatu 18 A, VAASA**
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita potilaan tilassa tapahtuneista muutoksista hätäkeskukseen.

10.3 Tulipalo

1. **PELASTA ja VAROITA** muita ihmisiä. Nopea toiminta on ratkaisevaa. **TÄRKEINTÄ** on IHMISTEN pelastaminen!
2. **SAMMUTA** lähimmällä alkusammuttimella.
 - **Katkaise laitteeseen tuleva virta** ennen sammutusta.
 - Sammuta **sähkölaite jauhesammuttimella** tai sammutuspeitteellä!
 - Sammuta **palavat nesteet jauhesammuttimella!**
 - Sammuta **rasvapalo tukahduttamalla** sammutuspeitteellä tai jauhesammuttimella.
 - **ÄLÄ koskaan sammuta rasvapaloa VEDELLÄ!**
 - **HÄLYTÄ** palokunta. Yleinen hätänumero on **112**.
3. **RAJOITA** palon leviäminen. Sulje ovet, luukut ja ilmastointi.
 - Näin estät hapen pääsyä palotilaan. Älä käytä hissiä!
4. **POISTU** kokoontumispaikalle ja opasta tai järjestä opastus ja esteetön pääsy palokunnalle.

10.4 Toiminta palohälytystilanteessa

Rakennuksessa on automaattinen paloilmoitinlaitteisto, joka antaa hälytyksen pelastuslaitokselle. Palohälytyksen kuullessaan jokaisen on viipymättä poistuttava rakennuksesta.

- Ota mukaasi ulkovaatteet, jos ne ovat lähettyvilläsi.
- Sulje ovet ja ikkunat.
- Käytä poistumiseen lähintä mahdollista poistumistietä.
- Opasta asiakkaita ja vieraita.
- Soita turvallisesta paikasta numeroon **112** ja anna lisätietoja tilanteesta. Samalla varmistat, että hätäkeskus on saanut tiedon palosta.
- Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
- Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

Kokoontumispaikka: Rakennuksen parkkipaikka

Vaara on ohi vasta, kun pelastuslaitos antaa luvan palata rakennukseen. Kiinteistön turvallisuushenkilöstö välittää tiedon sisälle siirtymisestä henkilökunnalle.

10.5 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Rakennuksen parkkipaikka

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetyille ko-

koontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Varakokoontumispaikka: Määritetään tarvittaessa

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pitempiaikaista suojautumista varten.

10.6 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hädästä. Pyri auttamaan heitä mahdollisuuksiesi mukaan.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.

10.7 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - huoltomiehelle: Palosaaren kirkon vahtimestari, puh. 044 4808464
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: Seurakuntakotirakennuksen vesikatkaisin on henkilökunnan sosiaalitalassa lämminvesivaraajan alapuolella luukun takana
- Lämmönjakohuone: Metsäkalliokadun puoleisessa päädyssä
- Sähköpääkeskus: Erillisessä tilassa rakennuksen päädyssä jonne pääsee ainoastaan ulkokautta rakennuksen takaa.

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Ilmoita kiinteistönhoidolle ja tarvittaessa hätäkeskukseen **112**.

10.8 Väkivallan uhatessa

Aseettomassa uhkaustilanteessa, toimi seuraavasti.

- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta

Pidä huolta omasta turvallisuudestasi. Pyri ohjaamaan uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille. Tapauksen jälkeen ilmoita tapahtuneesta tarvittaessa poliisille.

Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä tee vastarintaa.
- Tee vain mitä uhkaaja käskee.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan varoittamaan muita.
- Ovien sulkemisella voidaan rajoittaa henkilön kulkua kiinteistössä.
- Tilanteen jälkeen, soita **112**, jotta paikalle saadaan ammattiapua mahdollisimman nopeasti. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti ja niistä on ilmoitettava välittömästi poliisille. Omalla käyttäytymisellä voi olla mahdollista vaikuttaa tilanteen kehittymiseen, ota siksi kaikki uhkatilanteet vakavasti ja pyri rauhoittamaan jo alkaneet tilanteet.

10.9 Pommiuhka

SUHTAUDU aina pommiuhkaukseen **VAKAVASTI!** Ne kaikki tutkitaan huolellisesti. Usein on kyse häiriintyneen henkilön uhkauksesta tai aiheettomasta ilmoituksesta.

Yritä PITKITTÄÄ puhelua ja saada **tarkat tiedot**: syyt, kohde, pommin tyyppi, sijainti, jne. Huomioi soittajan mielentila, puheen tuntomerkit, ympäristön äänet jne.

ILMOITA pommiuhkauksesta **heti esimiehelle**. Esimies ilmoittaa välittömästi **poliisille**. Liike, yrittäminen tai vastaava **suljetaan**.

Uhanalaiset **tilat tyhjennetään** ja alue **eristetään** laajalta alueelta, myös ylä- ja alapuolelta. **Alueen ulkopuolelle** järjestetään tilapäinen **vartiointi**.

Tarkkaile, **näkykö epäilyttäviä esineitä**.

Jos näet epäillyn esineen, paketin tai laukun: **ÄLÄ KOSKE!**

Pommin tutkiminen ja käsittely jätetään aina **asiantuntijoille**.

POLIISIN tultua paikalle toimitaan poliisin ohjeiden mukaan.

VARAUTUMINEN edellyttää, että henkilökunta osaa toimia oikein.

Suojelujohtajan tehtäviin kuuluu ohjeiden jako henkilökunnalle

10.10 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysyttele sisällä, hakeudu yläkerrokseen, kuuntele radiosta lisätietoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.
- Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
- **Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja. Ota joditabletit vasta viranomaisen kehotuksesta (joditabletteja tulisi olla 2/henkilö).**

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi.

10.11 Sähkökatkot

Sähkökatkon sattuessa turvavalot jäävät palamaan.

Toiminta sähkökatkon aikana

Sähköt katkeavat toimitilasta, mutta yleisten tilojen valot toimivat edelleen

- Jos mahdollista, tarkista sulakkeet toimitilan omasta ryhmäkeskuksesta.
- Mikäli ongelma ei ratkennut, niin ota yhteys kiinteistöhuoltoon (puh. 044 4808464).

Sähköt katkeavat sekä toimitilasta että yleisistä tiloista

- Käytä taskulamppua
- Tarvittaessa opasta muita

11 Väestönsuojelu

Väestönsuojan tarkoitus on suojella ihmisiä sortumilta, räjähdyspaineelta, sirpaleilta, kaasuilta, säteilyltä ja tulipaloilta. Kiinteistössä on yksi väestönsuoja. Jokaiselle väestönsuojalle on suositeltavaa valita väestönsuojanhoitaja ja hoitajan apulainen. Kiinteistön väestönsuojanhoitajien on hyvä opetella väestönsuojan laitteiden käyttö ja suojan käyttökuntoon laitto.

Kiinteistössä on yksi väestönsuoja:

Sijainti	Suojaluokka	Pinta-ala	Suojapaikkoja	Varusteiden sijainti
Nuorisotila	S1	38 m ²	50	Väestönsuojassa

Kiinteistön väestönsuoja on luokkaa S1. Suojaluokan S1 väestönsuoja on uudempi suoja, joka on rakennettu vuoden 1971 jälkeen. Tässä suojamallissa on mahdollista viipyä pitkiä aikoja. Suojassa on käsikäyttöinen tai koneellinen ilmanotto, joka on varustettu esisuodattimella ja aktiivihiihi-hiukkas-suodattimella.

Viranomaiset antavat ohjeita radiossa, jos on siirryttävä yleisiin väestönsuojoihin ja tiedon siitä, mihin yleisistä väestönsuojista ihmiset siirtyvät. Siirtyminen väestönsuojoihin tapahtuu siis aina viranomaisten kehotuksesta. Normaaliaikana tapahtuvat onnettomuudet eivät yleensä koskaan edellytä väestönsuojaan suojautumista, vaan sisälle suojautuminen riittää. Yleisissä väestönsuojissa on Suomessa yhteensä 110 000 suojapaikkaa.

